

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

L   P   S

4.

LPS č.4, přicházející se značným zpožděním je tentokrát bez obvyklé grafické úpravy, bohužel i bez ilustrací k některým povídkám, které jsou, ale selhala technika.

KNIHY, KTERÉ NÁS ZAUJALY

Boris Pasternak - Doktor Živago
/vydal TATRAN BRATISLAVA - 1969/

Když jsem psal DOKTORA ŽIVAGA, měl jsem pocit nesmírného dluhu vůči současnosti. Byl to pokus splatit ho. Tolik roků jsem psal pouze lyrické básně, nebo překládal, a tak se mi zdálo, že je mojí povinností vyslovit se o naší epoše - o těch letech, které jsou už dávno za námi, ale ještě stále nad námi visí. V Živagovi jsem chtěl zaznamenat minulost a zároveň vzdát hold krásným a citovým stránkám tehdejšího Ruska.

Mojím cílem je postihnout tok života jako takového, života jako celku, jak jsem ho viděl já a prožil...vždy mě to překvapovalo, že i to co je dané, co je zákonité, nikdy nevyčerpalo skutečnost do dna - život vždy překypoval ze všech nádob.

/Z Pasternakových myšlenek o Doktoru Živagovi/

BORIS PASTERNAK LEONIDVIČ /1890 -1960/ sovětský básník, prozaik, překladatel, stál vždy mimo literární směry, cítí se vyděděncem doby, ba všech dob. Vedle DOKTORA ŽIVAGA, vydaného v cizině, proslul poémem ROK DEVATENÁCT SET PĚT/1926/

Doktor Živago, jeden z aristokratické moskevské smetánky, sympatizující s revolucí 1905, který prožil na vlastní kůži 1. Světovou válku se dobrovolně stěhuje na Dálný východ, blíž k pádě v touze uživit sebe i svou rodinu v těžkých porevolučních časech. Po cestě vidí opatření nové sovětské vlády - vybombardované vesničky, které se vzepřely sovětské moci.

Do nového života se doktor vrhá s vervou, práce se mu daří, léto strávené dřinou, zima v zadumaném rozjímání a bilancování dosavadní ho díla.

Občanská válka zuří po celé Rusi. Jedné noci je doktor zajat partyzánsko partyzánskou hlídkou a nadále je nucen dělat rudým partyzánům felčara. Všechno se v něm bouří proti znásilnění vlastní osobnosti, ale posléze nachází uspokojení v horečné dřině.

Kolčák a bílé armády je tisknou, svírají do kleští, rudí a bílí se předhánějí v ukrutnostech na civilním obyvatelstvu. Jedné noci doktor prchá, schází se se svou láskou, rodinu nezastihne. Setkává se s bývalým mužem své milenky, slavným rudým vojevodcem, dnes psancem, oba si vylejí srdce obdivem k milované bytosti. Jurij odchází do Moskvy, cestou kroutí hlavou nad rozkazy a nařízeními nové vlády. Vše se přikazuje, poroučí, vše si vzájemně protiřečí a nad tím vším rozklad, hlad, bandy polodivokých lidí rabující vesnice a vraždící bezbranné obyvatels tvo. Do Moskvy dorazí pozdě, rodina byla vystěhována do zahraničí. Zakládá novou, píše své paměti, básně, uzavírá se do sebe.

Zanedlouho, ve věku čtyřiceti let umírá. Odchází symbol pohnutých let Ruska DOKTOR ŽIVAGO.

pokračování na další straně

UKÁZKA Z ROMÁNU DOKTOR ŽIVAGO : ..."Víte, Larisa Fjodorovno, všechno má svoje hranice. Za takovou dobu se už mělo k něčemu dospět. Ale ukázalo se, že inspirátoři revoluce se vyžívají jen v chaosu a v ustavičných násilných změnách, tamjsou ve svém živlu. Vykašlou se na všechno, jen když můžou dělat převraty, minimálně ve světovém měřítku. Přestavování světa, přechodné období - to je pro ně samoúčel. Ničemu jinému se neučili, nic jiného neumí. A víte, proč ten šílený shon věčných příprav na cosi? Proto, že jim chybějí určité vyhraněné schopnosti, jednoduše jsou neschopní. Člověk se rodí, aby žil, ne aby se připravoval na život. A sám život fenomén života, dar života - vždyť je to cosi tak úchvatného! Proč ho tedy nahrazovat dětinskou maškarádou nezralých fikcí, těmi útky Čechovových primánů do Ameriky?"

Pasternakovo dílo je úchvatným eposem lidského života, života zkoušeného a trýzněného, neobyčejně plného a pestrého a přesto nenaplněného. Obrovské prostory, dojmy a obrovské lidské utrpení, vykoupené smrtí
t o j e d o k t o r Ž i v a g o -----

LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS LPS

V otevřeném okně, ve větru
záclona se snoubí s květinou
jak slepá dívka v korzetu
čekajíc na svou lásku jedinou.

Tak vstaň a oblékni se
a vyjdi ven, utíkej pryč!
Však jak? Když dům je slepý!
Tak jen si křič!
Dům slepý je. Jako ty.
Marně se ptají
tak marně tvé drobné rty.

Obličej sklání do dlaní,
a do nich slzy roní.
Kdo ji ze sna probudí?
Kdo z nás se smrti nebojí?

Sami sobě díváme se do očí
a máme radost když
najdeme v nich něhu
jež nás svým teplem omráčí
a roztahujem' ruce někam do prázdna
někam k svému tělu.

Svou lásku tu si pěstíme
Sami - v svém srdci Harpagona
Svou hroudu před sebou valíme
Svou hroudu jež je nemá.

Vždyť nemá ústa ani duši,
ani oči jež nás vidí
Jen náš sisyfovský pohled
jí vyprovází
když dolů s kopce se nám řítí.

Jámu kopeme si s nadějí,
že ten druhý do ní spadne
kdyby jsme místo toho raději
vyvedli ven z kruhu své srdce zrádné.

Milujem' bližní své
bez bible, příkázání
Svou lásku na rohu ulice
prodáme bez váhání.

Šeptáme věty beze slov
Kdo vyvede mne z prokletí?
Vždyť němý nejsem, vyprávět chci!
Pohádku svému dítěti.

Pohádku o tom, že ticho slyšet je
o pravé lásce, jež se prochází
po zahradě Hradu za ruce
s pravdou, co první vítězí.

Zdeněk

"A kdy ten váš skončí pení?"

"Už je hotovej!"

"A ale neříkejte..."

A já jdu a jdu za roh po známé ulici domů, pak opět do města, tam pozdravím člověka, ktrého neznám a on mi odpoví, je to jeden určitý člověk s kterým hraji tuhle habaděru už léta, takže to ani cizí člověk není.

Večer jdu do putyky a cestou se vymočím doprostřed ulice na vrcholku kopce a koukám se jak moč stéká dolů, dva zpěněné pramínky se chvíli předstihují, aby se zanedlouho spojily v jeden veletok. Proud moře, tekutiny, kterou jsem vyprodukoval sám, bez cizího přičinění.

V hospodě sedí známé tváře s kterými se nebavím a jedna sympatická sympatická tvář, s kterou se bavím vždy.

Po zavírače odcházíme klikatou cestou domů, já mu cosi vnucuji, on nesouhlasí. Je noc.

Ráno je divné, musel jsem hodně myslet na dnešek a zapomněl všechno ze včerejška. Venku je sluníčko a v horách také, ale je tam větší zima a místy sníh, při slézání jedné stráně se několikrát smeknu, ale pak už to jde dobře.

V posteli je také dobře, ale chtělo by to něco jiného, při poslechu hudby se nemá dělat nic jiného, pak vznikají paskvily. Jako když se sune karavana velbloudů spolu s divným cvakáním za zády, které je výhružné, ale není zlé. Mě bylo ráno zle, teď je to dobrý a je teplo mám strach, že jsem udělal něco co se běžně nedělá a teď ponese mé tělo následky z toho činu.

Zase to cvakání, teď už to není cvakání, spíš cinkot, úder paličky na činel a měkké tóny kytary za tisíc ká-čé-es.

Zmatek a chaos všude i ve mě. Musím něco vypnout, buď sebe, nebo to co mi nevozuje za zády ty divné pocity, ale až to vypnu bude to vlastně konec. Konec toho co píšu, ale možná že by to nějaký konec chtělo, třeba o tom dědkovi co se sotva vlekl do kopce z rožklebené tváře svítily pahýly dvou zubů a orlí nos, jehož výhružnost byla potlačena rádiivkou, vtisknutou do čela.

Dnes jsem také uvažoval o té návštěvě u sebe, jak to zpíval Koubek: "POTOM JSEM ZAZVONIL A ŠEL SI OTEVŘÍT A VE DVEŘÍCH JSEM KOUKÁM JÁ, SÁM SOBĚ NÁVŠTĚVA!"

Krásně! Až na tu babku v antikvariátě co má tak nevraživej pohled a obšťastňuje s ním celý svět. Teď zjišťuji, že mne zaujal natolik abych se pokusil o něco podobného ve psaní, čeho on se dopustil v hudbě tam, na pódiu, mezi velikány, když zpíval-klečící s dírou na kolena a lahvi piva opodál.

Zatrobili, klepli přes prsty, vztyčili ukazovák: POZOR OD TOHO JSME TADY MY!" Vnovodobém fašizujícím režimu pějeme ódu na věčný mír. Ale o tom nikomu neříkejte, to jen tak mezi náma, těmi, kteří se otřásáme hnusem nad imperialistickou bestii, rozpínající svá chapadla do netušených rozměrů.

Ale přece jen mě vzrušuje pomyšlení, že jednou, až se ozve zvonění půjdu otevřít a ve dveřích budu stát já - sám sobě návštěva!

Berlín

Šel jsem po Berlíně.
 Náhle se mi do cesty postavila zeď
 Na vyhlídce za zdí
     pár metrů ode mne
 zamávala na mě mladá dívka
     a usmála se.
 Já též ji zamával
     a taky se usmál.
 Pak mě zadrželi.

Růže

Hladová poupata růží
 se zhluboka nadechla
 a vyssála okolí svou vůní.
 Pak přišli stavbaři
     a začali budovat.
 Ty růže rostly na židovským
     hřbitově.
 Teď tam stojí panelák.

Ruka šmátrá a nahmatává
     cosi měkkého a teplého
 ruka se sune dál
     po čemsi hebkém a elastickém
 vzrušení se zvyšuje
     příjemný vánek u srdce
 náhle však zcela zákeřně
     a bez výstrahy
     zazní výstřel
     zvonícího budíku

Odbila celá.
 Ruce splynuly.
 Pět minut po celé.
 Těla splynuly.
 Deset minut po celé.
 Těla se odtrhly.
 Patnáct minut po celé.
 Usnuli.

Nosil modrou čepičku.
 Všichni ostatní zelenou.
 Tak ho ~~uklovali~~ uklovali.
 Pak přišla do módy modrá.
 Tak mu postavili pomník

Ptali se mě
 kdo jsem.
 Nevěděl jsem.
 Oni se jen zasmáli
 a dali mi štempl do občanky.
 Tak jsem se stal jejich otrokem.

V důsledku nešťastné shody okolností
 zahynula tragicky
     dnes v ranních hodinách
     pravda.

A na novou nemáme.
 Je málo deviz
     a my musíme splatit
 státní dluh
     ještě do konce roku.
 Takže se radši ničemu nedivte!
 Milujte se!
     Třeba se někomu z vás
     narodí
 a vytrískáte z ní kariéru.

Spálené knihy osvětlily svět
 a jejich autory upálili
     pokřikem
     nadávek.
 Tisíce Koniášů
     pokračují ve svém
 vznešeném řemesle.
 Kolo dějin
     se točí dál
 stále stejně krvavě
     a beznadějně nespravedlivě

Večer jsem emigroval do snů.
 Bylo to tam moc pěkný.
 Ale musel jsem se vrátit.
 Návrat byl krutej.
 Svítali mi lampou do očí
     a vyslýchali mě.
 Pak jsem musel jít do práce.

Potopa světa se blíží
 k mému levému uchu.
 Nikdo neprotestuje,
 všichni souhlasí.
 Jen ta voda šplouchá.
 Ale ta nemá rozum.

DLOUHEJ ZIMNÍ VEČER

Moc dlouhej zimní večer
bez tebe delší
než kterýkoli z Warholových filmů
a ta líná mlha za oknem
ani ryba ani rak.

Je příliš podobna prázdnou
ve kterém
Visím
jako chroust zalitý v pryskyřici

Vykládal jsem si pasiáns
a vědycky vyšel
jenomže žití není pasiáns
a já asi nejsem moc dobréj hráč ...

Byla jsi tu
a dívala se úplně někam
jinam

a já se ptal -
- Tak takhle končívali lásky?
Vtáhl jsem dým z cigarety do sebe
vysál jsem tu štíhlou děvku
Jako profík
a po výdechu pozoroval
jak se rozplýváš
a skrz sklenici piva
i ve vzpomínkách
jsem se pousmál tvým podivuhodným tvarům
které vyrobila
v přesčasu

Trpko
trpko jak grapefruitový blábol
mířící přesně na žaludek
a když jsi vstala
Zvedl jsem oči a ptal se -
- Tak takhle odcházejí lásky?

Moc dlouhej zimní večer
těsně před Vánocema
nejdelší v roce
něžně tě hladím
a tvý dluhy
krájím s cibulí do guláše
bez pláče
a bez přemýšlení
našel jsem tě
a ty

S pokryteckým úsměvem ve tváři
řeklas' -
- Odcházím má lásko
a já zůstal civět
a není divý
že jednonožní kurvičky
a tunely vyjelačných kolejí
mě okrádaly
o útržky mé
rozstříhaný lásky

Život je příliš krátkej na to
abych sehl
zapomenout
a rozkvetlá louka

příliš malé na to
abych v ní moh'
zabloudit

a tak tu sedím a čekám
až mi právan
zničí můj účes
nafingovaný moji
pouhou přítomností ...

Zdeněk

Přišli všichni. Já, On, Ona, prostě My. A pak se čekalo na některé, kteří přišli záhy pak se šlo dovnitř. Tam se stálo a mluvilo, také kupovalo něco k jídlu.

Pak se otevřely veliké dubové dveře u kterých stála stará paní. My k ní napřahovali lístky s nápisem - kontrolní kupón. Ona kus odtrhla většinou se jí to nepovedlo v bodě označeném výrobcem.

Sedíme, každý jinde a někdo mluví o tom co uvidíme, proč, jak, kdy, atakdále, atakdále...

Pak je film s hezkou dívkou, která vypadá nezvykle lidsky, tvář anděla a boдрý výrostek s postavou kulturisty, drtící v koutku cigáro. Pak v něm ona vykřesá jiskru lásky a poodhalí jeho nitro, předtím pečlivě ukryté před okolním světem. On odejde, ona zůstává. The-end - konec.

Všichni se vyhrnou ven, Já, On, Ona, a Ti ~~drasí~~ ostatní jdou ulicí nahoru. Chvilku je následují a pak zahnu doleva, Oni stále jdou: On, Ona a Ti druzí.

Roman

Byla jednou jedna planeta Uhuhaháá, na ní stát Blablabla a v něm město Brrr. Tamní obyvatelé se vyznačovali svou úslužností a oddaností. Měli takový strach jeden před druhým, a tak zakrnělou fantazií, že v den Hm pátého měsíce, ze slunečného odpoledne, když svolal svaz městských kuchařů svou výroční schůzi, bylo jednohlasně schváleno, že od příštího dne bude v celém městě vařen pouze jeden druh jídla. Ihned byly vyčísleny úspory, které nový zákon přinese a kolika nemocem žaludku, včetně vředů, se předejde. Poté se lidé po dlouhotrvajícím potlesku rozešli do svých domovů a se smíšenými pocity velmi tiše, ale vzrušeně debatovali.

Druhý den se na Městský výbor přihlásila skupina bezproblémové mládeže s návrhem, aby se do všech bytů zavedl rozhlas s jednotným vysíláním, čímž by nevznikaly mezi obyvatelstvem rozdílné nálady. Na následující všelidové schůzi byl tento návrh s bouřlivými ovacemi přijat. V dalších dnech se s nápevy vskutku rozrhl pytel. Svaz malířů a natěračů navrhl stejné barvy budov, organizace sdružující architektky zase navrhla jednotné tvary rodinných domků s pozdějším rozšířením na veškeré budovy. Svaz spisovatelů se vášnivě zasazoval o tisknutí jediného svazku v milionových nákladech, s odůvodněním, že se lidé nebudou rozptylovat ostatním brakem a plně vychutnají hodnotu tohoto díla. Svaz ševců a krejčích přišel s jednotným kostýmem, holiči přidali účes pro všechno lidstvo. Samozřejmě za neutuchajících ovací byly všechny návrhy zákonů přijaty. Za týden vyhlásil městský výbor celoměstskou návštěvu kina, kde před plátnem stál člověk, určující pláč nebo smích celému občanstvu.

Byly to divné časy. Lidé chodili do společné továrny, vyráběli stejné věci, ~~dělati~~ děti si stejně hrály. Nebylo žádného rozdílu, žádného vybočení z kolejí. Předstírali stejné bolesti, radosti, chutě. Na schůze chodili na náměstí, kde dlouhý zástup přednášel postupně jednu a tutéž báseň a četl tentýž všem známy, olámaný a ošuntělý projev.

Roman

Obrovská šedivá lidská masa připomínala poklidné jezero s několika přetékaajícími a odtékajícími říčkami.

Jednou takhle na výroční schůzi svazu úsporářů, při které náměstí připomínalo hrnec, zalitý šedivou kaší, lidé zpozorovali v dáli podivné stroje. Lidé se počali jaksi rozplývat, /zvětšovat/ rozvětvo-
vat, prorůstali skrz naskrz sebou, nohy, těla, hlavy, jim pomalu splývaly, až vytvořily obrovský masivní koláč. Stroje ke koláči rychle přijely, ~~se~~ rozřezaly na maličké kousíčky, slisovaly, kvasily, míchaly, mlely, hnětly, vařily, smažily a potom zahodily do vesmíru.

A to byl konec života ve městě Brrrr, ležícího ve státě Blablabla na planetě Uuhahháá.

L

P

S

/Výběr z rozsáhlejšího souboru povídek/

Mohykáni

Motto !

Kousek za Tvrdomicemi rostly dlouhých tisíc let krásné stromy, duby, mohutní mohykáni. Stáli hrdě navzdory palčivé sluneční výhni i mrazivým vánicím. Pak přišel kdosi a řekl, že jejich větve stíní polím, že jsou sice krásní, ale k ničemu, že národ chce jíst. Porazil duby, sedmadvacet dubů, jak pánů po Bílé hoře. Vytrhal kořeny, zoral mez.

Pak přišel jiný, uviděl obrovské pole vysávané žářem, odnášené větrem, spřávaná vodou. Poručil vysázet duby a čekat tisíc let.

Slavil jsi deváté narozeniny, Františku a bouřila válka. Do vesnice přijelo pět mužů ve stejnokrojích a ubytovalo se po domech starousedlíků. U sousedů Nešlaků bydlel jeden.

Změnila se velká část vašeho života, poslouchali jste v rádiu stanice, které jste nikdy nepouštěli, slivovice se pálila jen v kruhu nejbližších. Při zabijačkách jste ucpávali štěrbinu, aby se lahodná vůně jelítek, jitrniček, tlačenky, pečeného masa, prdelačky a kdoví čeho ještě, nelinula do ulice.

Bránili jste se, ale neubránili. Vůně ovaru přilákala vetřelce. Tloukli na dvěře, pak pozdravili a vešli. Lehce nasávali a klopili zrak. Tvůj otec skočil do sklípku a přinesl dvacetilitrový demižon burčáku, krásně žlutého, slabě alkoholického. Zdráhali se, nechtěli, jeden se bál druhého, omlouvali se a pak pili, dhouho, zhluboka.

Soumrak padl do plochých polí a na Kozím řádku byla poprvé slyšet německá slova nahlas pronesená "jak daleko je domů, kde nikdo nečeká".

Pak klapaly je vzdalující se kroky, třepotal se tichý smích, jeden z odcházejících se pokoušel zavřenými ústy notovat melancholickou píseň, nakonec se do ticha vtíral jen tichý pláč.

A bylo slyšet děla, země se třásla a měnila si místo s oblohou, s východním větrem se nesl pach spáleniště a lidského masa.

Pět mužů v uniformě se začalo balit. Odjeli čtyři. Ten jeden bývající leží vedle hřbitovní zdi bez jména a bez kříže.

Šel jarní ulicí, vláčel oprýskaný kufr, lehce se nahnýbal do strany, aby vyvážil tíhu. Tvůj vrstevník, Františku, Laďa Minář otevřel okno, přiložil pušku k líci, zamířil. Ozval se jen tichý třesk. Němec položil kufr, chvíli stál, lehce

poklesl v kolenu a pak se tiše sesunul na vlhkou, ještě nerozehřátou zem. Hlava nepřírozně křapla a zůstal klid, dusný, trpící.

Pootevřely se dvěře u NEŠLAKŮ, jejich stařa vystrčila hlavu, zalomily ruce a pokřižovaly se. Za chvíli vyběhl Nešlak starší a Nešlak mladší, naložili mrtvého na dvoukolák, přikryli senem a zavezli do vinohradu.

Nikdo ho nehledal, navvýchodě bylo slyšet dunění děl. Jen ty jsi Františku tehdy nechápal, kde se v Laďovi, v malém rozčuchaném Klukovi s jednou šlípou a záplatou na kalhotách, vzala taková nenávisť. Nepochopil jsi to dodnes. Všichni ho nazývají hrdinou a ty nevíš proč zabil.

Jsou čtyři roky po válce a František potkal velikou lásku. Jmenovala se Anežka. Sedávali pod tmavomodrou oblohou. "Vidiš, Anežko, tu malou hvězdičku, zhasíná a rozsvěcuje se v úžasném rytmu, je to stejné jako naše dny a ohledem na minulo. Zvláštní, náš zrak se dotýká stejné hvězdy a přesto máme k sobě tak daleko, tisíc světelných let tam, tisíc zpět a dva metry tady, na zemi. Mám tě rád Anežko, Mám tě ráda Františku".

Ve dvou je svět daleko barevnější. Modré je nebe. Zelená je louka, bílý sníh a červená láska. Černá je smutek, vysoká zeď, černá je bezmocnost, Bohnice, blázinec a tys Františku viděl dlouho, dlouho černý svět. Jak to tehdy bylo?

Na Anežku si začal dělat zuby Bohdan Soukup, byl rok ve funkci předsedy národního výboru. Nosil bleděmodrou košili, černé kalhoty a nablýskané lakýrky. Vzorně upravené vlasy s precizní pěšinkou na levé straně z něho dělaly mnohem mladšího než ve skutečnosti byl. Četl Ostrovského, Fučíka, Marxe a Engelse. Mluvil přímo "Lidi jsou špatní nebo dobří", "buď je den nebo noc, jsi s námi nebo proti nám".

Dlouho jsi se smál pomlouvám a neposlouchal řeči. A pak jsi je viděl. Seděli na stejném místě a pozorovali tutéž hvězdu. Měli však k sobě mnohem blíže a vůbec nevnímali rozkvetlou louku.

Ležel jsi na kraji lesa pod širokými korunami dubu. Staleté duby. Když jsi byl dítětem chtěli jste jeden obejmout. Muselo vás spojit ruce pět. Kůru měly svraskanou, jako má dnes ruce stařenka a spodní větve visely sotva metr nad zemí. Staleté duby. Desítky metrů vzdálené jeden od druhého - mohykáni. Důstojní mohykáni byli svědkem tvého utrpení. Noci s otevřenýma očima, noci se zadržovaným pláčem.

I stromy se smějí, smějeme-li se i pláčí společně s námi. Když pláou stromy, tehdy nevýjde měsíc, schovává se, nemá rád slzy.

Čekal jsi Franto před hospodou, blížilo se ráno a obzor jasněl. Měl barvu nachu, později slámy, nakonec vína. Proti obzoru se rýsovala tvoje postava. Bohdan se mohl této krásné hříčce přírody obdivovat jen krátce, dokud mu nepadl do tváře první úder. Zahlédl dubovou větev, později viděl bílý strop nemocnice a ustarané tváře lékařů. Otřes mozku, přeražená nosní kost, štipnuté žebro.

Sešel jsi mezi přátele stromy, vyplašil jelena samotáře, jenž proběhl houštím a zanechal za sebou otevřenou tmavou díru. Řeka se začala rozlévat a vedle cestičky se utvořil první vír. Stahoval k sobě snítka z velkého okolí, snítka, která se zdála, že s ním nemají vůbec nic společného. Přitáhl, spolkl, přitáhl, spolkl. Dřepl sis a pozoroval. Přitáhl, spolkl. Začal jsi hledat, kde nečistotu vyvrhuje, musí přece někde vyplavat a plnit svůj úkol špíny. To místo jsi nenašel. Možná, že vůbec neexistovalo, možná, že bylo příliš daleko. Brouzдал jsi lužním lesem dlouho, přečkal jsi večerní útok hladových komárů i spád první rosy. Do vesnice jsi se vrátil k ránu. Čekali už na tebe, posadili tě do auta a odvezli do Břeclavi. Černá, černá, černá, černá, rok léčení. Černá, rok bez vinohradu. Černá, rok zavřen do zdi, černá - blázinec. Černá, černá.

Bylo ti devatenáct, psal se rok devatenáct padesát a nadošla povinná vojenská služba. Pušku nespolehlivým lidem nesvěří, natož bláznům. Dostal jsi krumpáč, politické školení a práci v ostravských dolech.

Vidělávals, peníze ukládals na knížku, umíral únavou a přesto všechno jsi snil s otevřenýma očima. V těchto okamžicích jsi dokázal zaměnit temno dolů za jas polí pokrytých pšenicí, prach slojí za zpěv skřivánka, za cinkavý let koroptví. Byl jsi zase zpátky ve vinohradu a společně s kamarády pil limonády, které jste ukradli se zásobovacího auta projíždějícího Tvrdomicemi, kouřil první cigarety za utržené peníze z odevzdaných lahví. Opět sis sundával kalhoty, aby ses podrobil výprasku, když se to všechno provalilo. Znovu jsi prožíval napětí lovce při vytápění křečků.

Dva ~~je~~ ~~slavná~~ ~~deset~~ roky je dlouhá doba, přesto zhasl její poslední den a ty jsi se náhle bál vrátit Františku. Vysnil sis všechno příliš krásné, hedvábné, měl jsi strach to hedvábí vzít do svých prstů, bál jsi se, že se potrhá. Nechal ses přemluvit na další rok, pak další a další. Přišla měna a tobě padlo půl miliónu, osobněni mnoha let práce. Na další rok tě už nepřemluvili.

Vrátil ses domů. To co sis po dlouhých nocích vysnil byla pravda, vinohrad čekal a vítal tě zrajícím vínem. Nebe plakalo radostí, Morava přestala na chvíli téci, komáři pištěli "František je tady, František se vrátil", a letěli honem ochutnat tvou krev. Divili se pak, že je stejně sladká, jako tehdy když tě odváželi.

Stařa spráskly ruce nad hlavou "bože, bože můj, děkuji, děkuji". Vrátil ses do vinohradu a u každého keřku vinné révy sis poseděl, každé zrač si pohládl zrakem, za každé si poděkoval slunci, poklonil ses zemi.

1982 - PO ČECHÁCH ZA FOLKEM - PO ČECHÁCH ZA FOLKEM - 1982 - 1982 -

---

Stále se ještě píše rok 1982 a do Ostrova nad Ohří se přiřítíl
EXPRES - OSTROV 1982, trampská, country, folková všeho chuť. Přitáhla
mě sem nedělní akce, zasvěcená folku - tzv. FOLKOVÉ PUNKTUM.
Vystoupit mají : DUHA, STŘEPY, ULTRAMARIN, VLČKOVI, POTEBNÍK, Č.P.8,
IVO JAHIELKA, NEREZ, VLADIMÍR MERTA, TFC, LAKMUS, STREICHL a spousta
dalších lidí.

- - -

Pátek a sobotu trávím v příjemné restauraci, při sklenici piva a vý -
borném guláši, zatímco se trampský národ veselí na country bálech
a písničkách táborových ohňů.

Zašel jsem si poslechnout pouze Wabi Ryvolu a prožil krásnou píseň
o Rychlých šípech a panu Foglarovi.

Kdesi uvnitř zněla slova písně: "AŽ SE JARO DO MÝ ZEMĚ NAVRÁTÍ,
JÁ S HLAVOU VZTYČENOU, HRDÝ PŮJDU DÁL A SMĚŠNÝ BUDE TEN KDO SE MI
SMÁL ....DUJ, DUJ, FUJARO VÍTEŽNÁ...!"

Další z "trampských" hříchů byla ůzvěna, kterou jsem si celkem rád po -
slechl, především staré anglické a irské balady v jejím podání.

- - -

Odpoledne se dávám do řeči s jedním sympatickým človíčkem, který mlu -
ví kratce, ostravák jako poleno. Vynekládám mnoho úsilí, abych mu
porozumel. Dál už všude chodíme spolu a debatíme o folku, literatuře,
rozebíráme Nose a Mertu.

Večerní GALAEXPRES, přehlídku všech zúčastněných kapel zahaju -
jí účinkující průměrné úrovně, poslechnou se a v momentě, kdy odcházejí
z pódia, vytrácejí se i z paměti.

Pek rozprostřel síť své právnické zábavy IVO JAHIELKA, následuje TFC,
snivé texty o dotecích hvězdných sfér a loučení lásky.

NEREZ a Zuzana Navarová boří snivý průběh večera svým krásným hlasem,
za poledne lásky pukaj žárem, všichni zbystří, napnou se, narovnají
v židlích, oživnou, NEREZ odchází s "HLAVOU V KRUPOBITÍ".

ULTRAMARIN rozjel parádní vystoupení, které se setkalo s nepochopením
publika, nevím jestli lidem vadí větší resantnost, přítomnost bicích,
nebo elektrických kytar a to vše umocněné flétnou, ale vím, že ULTRA -
MARIN je perfektní kapela s hudbou ladící do nejtmařejšího odstínu
modré.

Hercovník folkových pódíí, ostravský písničkář PEPA STREICHL vytáhl
své songy ze zakouřených ostravských hospod a nezapomněl s sebou
vzít i kapánek správného ostravského dialektu.

Zdeněk

Stěžuje si ústy havíře, který se lopotí pod zemí, aby po šichtě s hnusem zjistil, že v krámě nejsou k mání ani marsky.

Č.P.8, už značněpopulární folková kapela, přijela potvrdit pověst, která o ní jde letem světem, Ježek se svým ostrým, průzračným hlasem zpívá o všem a z jeho hlasu je cítit pocit trpícího snílka.

To už se blíží dvanáctá hodina a stále chybí ozdoba festivalu :
Vláda Merta.

Vtom přichází na pódium člověk a všem v sále oznamuje důvod Mertovy nepřítomnosti:" Vláda se momentálně nachází někde na dolním toku Ohře, kterou se snaží překonat na gumovém člunu a připlout do dějiště festivalu. Sál zašumí údivem a obavou, čas se natahuje, Merta nikde. Až konečně v půl jedné ráno přichází, úsměv ve tváři, vítán bouřlivým potleskem, znějí..., ne písňě, ale vlnky na moři, čmeláci na louce a krtek pod zemí. Vláda Merta.

- - -

Je neděle ráno, vylézáme s Radkem z ostrovského Domu kultury, klepeme se zimou je září a zima, otužilí trampíci jdou zalehnout na vyhražený camp, přikryjí se celtou a studenou oblohou. Ráno budou ztuhlí jako lžice, která sejím leskne v kanadě.

Zalézáme do jednoho z přívětivých sklepů, z kotelny za dveřmi sálá příjemné horko, uléháme, zhásíme, dobrou...

- - -

Neděle, Folkové punktum. A opět ULTRAMARIN, JAHELKA, NEREZ, LAKMUS, Č.P.8, VLÁDA MERTA a bratři EBENI, kteří zaujímají ve folku dost zajímavé a problematické postavení.

Mě se některé písňě velice líbí a i muzika je na dobré úrovni, přesto jako by ne textem, snad také trochu, ale hlavně svým zjevem symbolizovali jakási nedochůdčata, lidi kteří nepůsobí zcela opravdově.

Snad je to trochu zprofanovastí Marka ve sdělovacích prostředcích. Nevím. Marek Eben měl pěknou deklamaci na téma: co je to socialismus: "SOCIALISMUS V TĚTO NAŠÍ PODOBĚ PŘIPOMÍNÁ AUTO, KTERÉ SE ŢKRÁBE DO KOPCE, JEDE STÁLE NAHORU, ALE O TO VÍC TO ŢERE!"

- - - - -

Pak ještě recitoval Vládi Merty, který v půli opouštím, abych stihl poslední vlak na Liberec.

Mertu doprovází Emil Pospíšil na citár, jídelna škodovky Plzeň je úplně přečpaná, Merta vybízí lidi, aby si sedli i na pódium a tak se všichni okolo něho mačkají, až vytvářejí jakýsi val, osobní ochranu básníka, který na ostrávkou metr krát metr rozdává radost.

Poklusem ukrajují vzdálenost k nádraží, bágí mě tluče do zad a za mnou nezodpovězený dotaz:"PROČ NĚKDE NEZAZNÍ HUSITSKÝ CHÓR ...?!"
